

”Kun puitteet saa kuunttoon, hoitajat voivat keskiittyä olennaiseen”

Siun soten hoitotyönjohtajana aloittanut Sari Kulokivi haluaa parantaa hoidon laatua. Vakituiset hoitajan toimet on hyvinvointialueella täytetty varsinkin hyvin, mutta sijaispula on yhä akuutti.

Saija Kauhanen

Hoitotyöhön lisää selkeyttä ja laatua niin, että kaikki asiakkaat Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella saavat yhdenvertaista hoivaa. Hoitajille uusi uramalli, joka kannustaa kouluttautumaan esimerkiksi asiantuntijaksi ja näin etenemään uralla.

Tässä on muutamia käytännön esimerkkejä, joita Siun soten hoitotyönjohtajana helmikuun alussa aloittanut **Sari Kulokivi**, 59, vie eteenpäin.

Tehävä on hyvinvointialueella uusi. Kaikilla muilla hyvinvointialueilla hoitotyönjohtaja on työskennellyt jo aiemmin.

Täysin uusiin ympyröihin ei Sari Kulokivi hypännyt. Röntgenhoitajataustainen Kulokivi on työskennellyt Pohjois-Karjalan keskuksissa raalassa vuodesta 1990.

– Ihmiset ja paikat ovat tuttuja. Se helpottaa työntekoa.

2000-luvun alussa Kulokivi eteni ensin apulaisosastonhoitajaksi, sitten osastonhoitajaksi ja kuvantamiskeskukseen ylivoitajaksi.

Työnsä ohessa on myös opiskellut terveysstereiden maisteriksi. Hoitotyönjohtajan tehtävään hän siirtyi toimialueylivoitajan tehtävästä, jossa oli työskennellyt vuodesta 2017.

Näkymät työhuoneen ikkunasta Tikkamäellä ovat samat kuin viimeiset seitsemän vuotta, mutta työkuva on erilainen.

Aiemmin Kulokiven vastuulla oli hoitotyöhön liittyvien asioiden lisäksi esimerkiksi sairaala-apteekki, tieteellinen kirjasto, ravitsemusterapia ja hoitotarvikkeiden jakelu.

Uuteen tehtävään seuraavat ravitsemusterapia ja infektioiden torjuntayksikkö, mutta muuten Kulo-

kivi saa keskittyä aiempaa enemmän hoitotyön asioihin.

Työsarjaka rittää. Hyvinvointialueen noin 8 000 työntekijästä noin 4 500 on hoitohenkilöstöä. Sairaanhoidtaja ja lähihoitaja on entinen. Hoitohenkilöstöön kuuluvat myös fysioterapeutit, toimintaterapeutit, röntgenhoitajat, ensihoitajat ja bioanalyytikot.

Hoitotyön johtamisen vahvistaminen nousee Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen strategiasta.

Uuden tehtävän puoleista on puhunut jo pitkään esimerkiksi aluevaltuuston puheenjohtaja **Merja Mäksälä-Ropponen**. Sari Kulokivi kokeekin, että hänellä on uudessa tehtävässään vahva johdon tuki.

Kulokivi näkee työssään tärkeänä erityisesti hoitotyön tukkeiden kehittämisen.

– Tämä tarkoittaa sitä, kuinka hyvin voimme arvioida hoito- ja hoivayön käytäntöjen ja hoitosuositusten yhdenmukaisuutta sekä hyödyntää hoito- ja hoivayöstä saatavia seuranta- ja arviointiteitoja työn kehittämiseksi.

Kun tässä kaikessa onnistutaan, potilasturvallisuus paranee. Kulokivi summaa.

– Lääkkeitöön liittyvät virheet vähenevät, samoin hoitoon liittyvät infektiot, painehaavaumat sekä kaatumiset – ja tämä tietää säästöjä. Suomessa pelkästään painehaavaumat aiheuttavat 2–3 prosentin kustannukset kaikista terveydenhuollon kustannuksista.

– Puhumattakaan kaatumisista, jotka voivat johtaa kuvantamistutkimuksiin ja leikkauksiin, tai vaaravitsen riskiestä.

Hoito- ja hoivahenkilöstöstä on pulaa koko Suomessa. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella oli

viime vuoden loppupuolella noin 400 kokoaikaisesti työskentelevän hoitajan vaje.

Siun sote tekee rekrytointia kansallisesti ja kansainvälisesti. Tänä vuonna hyvinvointialueelle on tulossa töihin 90 filippiiniläistä hoitajaa.

– On alueita, joissa meillä on erittäin hyvä hoitajatiemme, mutta jossain toisalla on kehnompi. Vakituiset toimet on melko hyvin täytetty, mutta sijaispula on akuutti, Kulokivi sanoo.

Hoito- ja hoivayön sijaiset tulevat töihin Temporen tai hyvinvointialueen oman sijaispalvelun kautta. Omassa sijaispalvelussa on noin 150 sijaista.

Lähi- ja sairaanhoitajien lisäksi kova tarve on röntgenhoitajista, joita aletaan kouluttaa tänä vuonna yhteistyössä Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa. Syyksuussa käynnistyyään koulutukseen alkaa ilmoittautuminen toukokuun lopussa.

Hoito- ja hoiva-alan houkuttelevuutta pyritään lisäämään uudella uramalli-toiminnalla, jonka suunnitelun Siun soten henkilöstöpalvelut käynnistää tänä vuonna.

Sari Kulokiven mukaan uusi malli luo työntekijöille muitakin uralle etenemisen mahdollisuuksia kuin perinteinen esimieslinjasto. Malli on jo käytössä esimerkiksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä.

– Hoito- ja hoiva-alan osaajat saavat mahdollisuuden erikoistua hoitotyön tehtävään tai asiantuntijan tehtävään.

Pitkään sairaalamaailmassa työskennellyt Kulokivi tietää, että suurin osa hoitajista tykkää työstään, vaikka julkisuuteen nousevat usein vain negatiiviset työtarinat.

– Ongelmana ovat olleet puitteet, joissa työ tehdään. Kun ne saadaan kuntoon, hoitajat voivat keskittyä olennaiseen ja kokea työnsä merkitykselliseksi.

Uusista asioista Sari Kulokivi nostaa esiin myös hoito- ja hoivayön toimintasuunnitelman sekä hoitotyön kansallisen vertaisverkoston, johon myös Pohjois-Karjalan hyvinvointialue on liittynyt.

Asiakkaalle uutena asiana näytetty keväällä aikana käynnistyyvä Olka-hanke, joka tuo keskussairaalan aulaan Olka-piste. Yhteistyökumppanina on Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys, joka tekee yhteistyötä eri potilasyhdistysten ja järjestöjen kanssa. Vastavia pisteitä on Suomessa jo 20.

– Tavoite on, että esimerkiksi syöpään sairastunut voi tavoittaa vertaisutukhenkilön tai kokemusasiantuntijan sairaalan Olka-pisteellä ja saada itselleen tietoa ja tukea. Kulokivi avaa suunnitelmaa. Lähihoitokausina Kulokiven on tarkoitus kiertää tutustumassa eri toimintaympäristöihin, kuten kotihoitoon, asumispalveluihin ja haimashoitoon.

– Meillä moni asia toimii jo hyvin verrattuna vasta aloitaneisiin hyvinvointialueisiin.

HÄN

Sari Kulokivi

- Kotoisin Outokummusta.
- Opiskellut röntgenhoitajaksi Helsingissä, terveysstereiden maisteriksi Kuopion yliopistossa.
- Työskenteli ensimmäiset vuodet Melholan sairaalassa Raaseporissa, vuodesta 1990 lähtien Pohjois-Karjalan keskussairaalassa.
- Asuu Joensuussa. Perheeseen kuuluu puoliso, kaksi aikuista lasta ja kaksi lastenlasta.
- Harrastukset: työmatkayöräily vuoden ympäri, matko- ja lähtepalates sekä ryhmäitkun tuntit.
- Aloitti Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hoitotyönjohtajana helmikuun alussa.
- Hoitotyönjohtaja toimii esimerkiksi hoitotyön johtavana asiantuntijana ja viranhaltijana, vastaa hoitotyön henkilöstötoimintojen arvioinnista, hoitotyön tutkimuksesta ja opetuksesta sekä näyttöön perustuvasta hoitotyön kehittämisestä koko organisaation tasolla.